Lietas Nr. C28348315
Lietas arhīva Nr. C-1118-16/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 9.maijā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese A.Orniņa
tiesas sēžu sekretāre A.Roga
piedaloties prasītājam /pers. A/
atbildētāja pilnvarotajai pārstāvei /pers.B/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) prasībā pret /pers. C/ (personas kods /personas kods/) par morālā kaitējuma piedziņu

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/pers. A/ cēlis tiesā prasību pret /pers. C/ par morālā kaitējuma piedziņu 1000 EUR apmērā. Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs 2015.gada 1.jūlijā ap plkst.18.17 Rīgā, /adrese/ pie nama Nr.2a, ar velosipēdu uzbraucis prasītājam, kā rezultātā prasītājam nodarīti miesas bojājumi, veselības traucējumi un nozīmīgas fiziskās ciešanas, kas izpaužas biežās galvassāpēs, kuras pirms notikuma nav bijušas, bailēs pārvietoties pa gājēju celiņiem, uz pāris dienām pasliktinājusies redze. Ārstēšanās izdevumus apmaksājusi apdrošināšanas kompānija, tomēr ārsta apmeklējumi nedēļā aizņem vismaz sešas stundas, ko varētu veltīt ģimenei un atpūtai, kam nepieciešami arī papildus transporta izdevumi. Trieciena rezultātā cirkšņa zonā radies dzimumfunkcijas traucējums, kura ārstēšanai izrakstītas dārgas zāles. No 2015.gada 2.jūlija līdz 16.jūlijam zaudēta darbspēja. Prasība pamatota ar Civillikuma 1635., 2347.pantu.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja uz pieteikumā norādītajiem motīviem un lūdza to apmierināt. Paskaidroja, kā noticis uzbraukums, proti, ejot pa trotuāru, no mugurpuses sajutis triecienu, ritenis iebraucis starp kājām, ar muguru nokritis uz zemes, ar galvu atsities pret zemi un uz mirkli zaudējis samaņu un nogādāts slimnīcā. Pēc negadījuma turpinās retas, stipras galvassāpes, kā arī pasliktinājusies redze, ir dzimumfunkcijas traucējums. Pārvietojoties ir baiļu sajūta no riteņbraucējiem. Apdrošināšanas kompānijā nav vērsies.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve prasību neatzina un paskaidroja, ka ņemot vērā to, ka par šo negadījumu nav ierosināta ne administratīvā pārkāpuma lieta, ne kriminālprocess nevar runāt par atbildētāja vainu. Nav izmeklēti negadījuma faktiskie apstākļi, nav noskaidrots, vai tas noticis tikai uz gājējiem paredzētā ceļa, vai negadījums nav noticis prasītāja rupjas neuzmanības dēļ, nav iegūtas notikuma aculiecinieku liecības. Prasītājs nav pierādījis, ka atbildētājs ir nodarījis morālo kaitējumu. Lietā nav eksperta atzinums par miesas bojājumu rašanos un smaguma pakāpi. Nav pierādīts apgalvojums, ka negadījuma rezultātā atbildētājam ir periodiskas galvassāpes, atsevišķās dienās pasliktinājusies redze, radies dzimumfunkcijas traucējums. Recepšu kopijas nenorāda, ka zāles bija jāsāk lietot pēc negadījuma un, ka tās ārstē dzimumfunkcijas traucējumus. Nav pierādīts apgalvojums, ka ārsta apmeklēšanai nedēļā nepieciešamas sešas stundas, kas rada papildus transporta izdevumus. Atbildētājs uzreiz apstājies, sniedzis palīdzību, izsaucis un sagaidījis ierodamies ātro neatliekamo medicīnisko palīdzību. Prasītājs nav zaudējis samaņu. Pēc negadījuma prasītājs no atbildētāja vecākiem vēlējies saņemt 800 *euro*, norādot, ka pretējā gadījumā vērsīsies tiesā, lai gan viņš tika informēts, ka /pers. C/ ir civiltiesiskā apdrošināšana, kas segs visus ārstniecības izdevumus. Norādīja, ka nav pieļaujams, ka morālais kaitējums tiek izmantots negodprātīgi, nevar prezumēt, ka katrā gadījumā, kad personai tiek nodarīti miesas bojājumi ir tiesības prasīt morālā kaitējuma kompensāciju. Atbildētājam ir 18 gadi, mācās vidusskolā, dzīvo pie vecākiem, savu ienākumu vai uzkrājumi nav, tādējādi pieprasītā summa ir nesamērīgi liela.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi tos kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants ikvienam garantē tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā, tostarp nodarīta morālā kaitējuma gadījumā.

Tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu civiltiesībās reglamentē Civillikuma 1635.pants, kas noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas un/vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisku tiesību vai nemantisku labumu aizskārumu.

Ņemot vērā, ka prasītājs nav cietis noziedzīga nodarījuma rezultātā, kura izdarīšanā atbildētājs būtu atzīts par vainīgu, tad morālā kaitējuma esamība prasītājam ir jāpierāda. Tiesību teorijā un tiesu praksē ir atzīts, ka morālā kaitējuma atlīdzināšanai pastāv šādi priekšnoteikumi: neatļauta darbība, morālā kaitējuma esamība, cēloniskais sakars (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums, Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās. Rīga: 2014*).

Lietā nav strīds par to, ka atbildētājs 2015.gada 1.jūlijā ap plkst.18.17 Rīgā,/adrese/ pie nama Nr.2a ar velosipēdu uzbrauca prasītājam.

VP RRP Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpuma izskatīšanas biroja 2015.gada 28.jūlija lēmumā Nr.EZ301033/864 norādīts, ka izvērtējot iegūtos pierādījumus, secināms, ka /pers. C/ar savām darbībām neizpildīja Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 113.punkta prasības par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 149.^{4}panta 14.daļā, par kuru saskaņā ar Latvijas APK 149.^{3}pantu velosipēda vadītājam administratīvo sodu nepiemēro, tādējādi administratīvā pārkāpuma lietvedība pret /pers. C/izbeigta (lietas 28.-29.lapa).

Tiesai nav pamats apšaubīt, ka izskatot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, lēmuma pieņēmējs, konstatējot, ka /pers. C/ir izraisījis šo ceļu satiksmes negadījumu, ir ņēmis vērā visas iegūtās ziņas par notikuma faktiskajiem apstākļiem, tostarp liecinieku liecības, /pers. A/ paskaidrojumus, kā arī /pers. C/paskaidrojumus, ka braucot ar velosipēdu nepamanīja gājēju, kā rezultātā uzbrauca viņam virsū. Lēmums nav pārsūdzēts, kas liecina, ka tā pieņemšanas brīdī, atbildētājs ir piekritis, tajā konstatētajam, ka viņš ar savām darbībām neizpildīja Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" 113.punkta prasības, kas noteic, ka, ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc (noteikumu redakcijā līdz 2016.gada 1.janvārim).

Lai arī atbildētāja pārstāve norāda, ka lietā nav ziņu vai /pers. A/ uzbraukuma laikā pārvietojies pa gājēju vai velosipēdu ceļa daļu, tiesas ieskatā šajā gadījumā, tam nav izšķirošas nozīmes. Tiesa uzskata, ka prasītājam šajā situācijā pārvietojoties ar velosipēdu tuvojoties atbildētājam, kurš pārvietojās vienā virzienā, bija iespējams savlaicīgi pamanīt, un būt pietiekami uzmanīgam, lai viņu apbrauktu, vai signalizēt par savu tuvošanos, tādējādi izvairoties no sadursmes, ko atbildētājs pretēji CSN 113.punkta prasībām nav darījis, paskaidrojot, ka atbildētāju nav pamanījis, no kā secināms, ka viņš tajā brīdī bijis neuzmanīgs, bet neizslēdz viņa vainu uzbraukuma izraisīšanā.

Ņemot vērā norādīto, tiesa kā nepamatotu noraida atbildētāja pārstāves argumentu, ka nav pamats uzskatīt, ka negadījumu izraisījis atbildētājs, jo nav izmeklēti notikuma faktiskie apstākļi.

Tiesa atzīst, ka ar Izrakstā no pacienta medicīniskās kartes norādīto, ka /pers. A/ griezies pie ģimenes ārsta pēc 2015.gada 1.jūlijā gūtās traumas, diagnoze noteikta – galvas sasitums, galvas smadzeņu satricinājums, mugurkaula sasitums jostas daļā (lietas 41.lapa), ir pierādīts, ka prasītājs uzbraukuma rezultātā ir guvis minētos miesas bojājumus.

Tiesas ieskatā gūtie miesas bojājumi prasītājam nenoliedzami ir radījušas fiziskas ciešanas un sāpes, kā arī emocionālus pārdzīvojumus, diskomfortu un negatīvas emocijas, kas izpaužas bailēs no atkārtotas uzbraukuma iespējamības.

Savukārt atbildētāja pārstāves norādītais, ka lietā nav eksperta atzinums par prasītājam nodarītajiem miesas bojājumiem, neliedz konstatēt miesas bojājumu esamību un to rašanās cēloni, kas ir pierādīts ar citiem iepriekš minētajiem pierādījumiem.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka, prasītāja sniegtie paskaidrojumi par veselības problēmām, kas radās pēc negadījuma, nav pietiekami, lai šos apgalvojumus vērtētu kā konkrētā negadījuma sekas. Redzes pasliktināšanos, galvassāpes, kā arī dzimumfunkcijas traucējumus saistīt ar negadījuma rezultātā iegūtajiem miesas bojājumiem iespējams tikai tad, ja šādam faktam ir objektīvi pierādījumi, t.i., tiesu medicīniska ekspertīze, kurā speciālisti ar attiecīgām zināšanām tiesu medicīnā šādu faktu un tā cēlonisko sakaru konstatētu.

Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu tiesa nosaka pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas, turklāt jāatzīmē, ka tiesu praksē nav precīzu instrumentu, lai noteiktu ar šo fizisko vai psihisko aizskārumu izraisīto ciešanu apjomu un to pārvērstu naudas izteiksmē, jo cilvēka iekšējos pārdzīvojumus izmērīt nevar. Konstatējot cēlonisko sakaru starp atbildētāja rīcību un radušos morālo kaitējumu, ņemot vērā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji 300 *euro* apmērā, kas tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā ir samērīgs un taisnīgs, kā arī vienlaicīgi pildītu preventīvo un samierināšanās funkciju – liktu atbildētājam būt uzmanīgākam piedaloties ceļu satiksmē, lai nepieļautu līdzīgu situāciju izraisīšanu.

Lai arī atbildētāja pārstāve norādījusi uz to, ka atbildētājs mācās vidusskolā un ir vecāku apgādībā, kas liedz viņam samaksāt kompensāciju pieprasītajā apmērā, tiesa uzskata, ka atbildētājs būdams pilngadīga persona, ir spējīgs vasaras periodā strādāt algotu darbu un no gūtajiem ienākumiem samaksāt kompensāciju tiesas piedzītajā apmērā.

Prasītājs iesniedzot prasību saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 2.punktu ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 1.punktu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR apmērā un saskaņā ar 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un pavēstu nosūtīšanu 4,70 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 156., 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji, piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ morālā kaitējuma kompensāciju 300,00 EUR (trīs simti *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. C/ valsts ienākumos valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro* un 14 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro* un 70 centi).

Valsts nodevas samaksa veicama: saņēmējs Valsts kase; NMR 90000050138; BIC kods TRELLV22, Konta Nr.LV55TREL1060190911200; maksājuma mērķis valsts nodeva civillietā Nr. C28348315.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama: saņēmējs Tiesu administrācija; NMR 90001672316; BIC kods TRELLV22; Konta Nr.LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis - 21499 (tiesas izdevumi civillietā Nr. C28348315).

Noteikt /pers. C/sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu apliecinoši dokumenti norādītajā termiņā jāiesniedz Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2016.gada 20.maijs